

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 4 juni 2021
(OR. en)

Interinstitutionellt ärende:
2018/0228 (COD)

6115/21
ADD 1

TRANS 72
FIN 107
CADREFIN 61
POLGEN 22
REGIO 18
ENER 39
TELECOM 59
COMPET 98
MI 85
ECO 24
CODEC 186

UTKAST TILL RÅDETS MOTIVERING

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av
EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande
av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av
förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014
– Utkast till rådets motivering

I. INLEDNING

1. Den 6 juni 2018 antog kommissionen sitt förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014, som är ett av förslagen med koppling till den fleråriga budgetramen. Syftet med förslaget är att fastställa den rättsliga grunden för FSE-programmet för perioden efter 2020.
2. I Europaparlamentet utsågs utskottet för industrifrågor, forskning och energi (ITRE) och utskottet för transport och turism (TRAN) till gemensamt ansvariga utskott. De båda utskotten antog sitt betänkande genom gemensam omröstning i november 2018, och detta bekräftades vid plenarsammanträdet i december 2018. Under den nya valperioden utsågs Dominique RIQUET (Renew, FR), Marian-Jean MARINESCU (PPE, RO) och Henna VIRKKUNEN (PPE, FI) till medföredragande för förslaget.
3. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande den 19 september 2018.
4. Europeiska regionkommittén antog sitt yttrande den 10 oktober 2018.
5. Efter diskussioner på teknisk nivå i gruppen Ordförandeskapets vänner enades rådet (transport, telekommunikation och energi) vid sitt möte den 3 december 2018 om en partiell allmän riktlinje om förslaget. Därefter hölls trepartsförhandlingar med Europaparlamentet. De delar som står inom hakparentes i texten till den partiella allmänna riktlinjen omfattades inte av förhandlingarna i det skedet, eftersom det först krävdes ytterligare framsteg på övergripande nivå, inbegripet politisk vägledning från Europeiska rådet om den fleråriga budgetramen 2021–2027, för att rådet skulle kunna fastställa sin ståndpunkt om de delarna.

6. Den 13 mars 2019 noterade Ständiga representanternas kommitté (Coreper) en lägesrapport¹ och bekräftade den samsyn som återspeglade läget i förhandlingarna med Europaparlamentet efter trepartsmötet den 7 mars 2019. Vid plenarsammanträdet den 17 april 2019 bekräftade även Europaparlamentet denna samsyn genom att anta sin ståndpunkt vid första behandlingen.
7. Efter mötet den 17–21 juli 2020 utfärdade Europeiska rådet politiska riktlinjer för alla ärenden som rör den fleråriga budgetramen (jfr dok. 00010/20). För att fortsätta förhandlingarna med Europaparlamentet utarbetade därför gruppen Ordförandeskapets vänner (FSE) ett reviderat mandat², som godkändes av Coreper den 23 september 2020.
8. Därefter hölls tre informella trepartsmöten, den 26 oktober, den 11 december 2020 och den 22 januari 2021.
9. Vid det sista trepartsmötet den 11 mars 2021 nåddes en preliminär övergripande överenskommelse mellan rådet och Europaparlamentet i enlighet med det mandat som Coreper förlängde den 10 mars 2021. Den 24 mars 2021 bekräftade Coreper den slutliga kompromisstext som man enats om vid trepartsmötet.
10. Vid Europaparlamentets gemensamma utskottssammanträde mellan utskottet för transport och turism och utskottet för industrifrågor, forskning och energi den 15 april 2021 godkändes samma preliminära kompromisstext. Därefter skickade ordförandena för de båda utskotten den 23 april 2021 en gemensam skrivelse till Corepers ordförande om att de, med förbehåll för juristlingvisternas slutgranskning, skulle rekommendera plenarförsamlingen att godkänna rådets ståndpunkt utan ändringar vid parlamentets andra behandling om rådet antog sin ståndpunkt vid första behandlingen i enlighet med den preliminära övergripande överenskommelsen.

¹ ST 7207/19, 7207/19 ADD 1 och 7207/19 COR 1.

² ST 11137/20.

II. MÅL

11. Det övergripande målet med förordningen är att fastställa den rättsliga grunden för FSE-programmet för perioden efter 2020. FSE:s allmänna mål är att bygga upp, utveckla, modernisera och fullborda de transeuropeiska näten inom områdena transport, energi och digitalisering och att underlätta gränsöverskridande samarbete inom området förnybar energi, med beaktande av de långsiktiga åtagandena om minskade koldioxidutsläpp, ökad europeisk konkurrenskraft, smart och hållbar tillväxt för alla, territoriell, social och ekonomisk sammanhållning och tillträde till och integrering av den inre marknaden och med tonvikt på synergier mellan transport-, energi- och digitaliseringssektorerna.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

Förfarande

12. Med utgångspunkt i kommissionens förslag förde parlamentet och rådet förhandlingar i syfte att nå en tidig överenskommelse vid andra behandlingen på grundval av rådets ståndpunkt vid första behandlingen. Utkastet till rådets ståndpunkt återspeglar till fullo den kompromiss som nåddes av de båda medlagstiftarna.

Sammanfattning av huvudfrågorna

13. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen omfattar följande centrala inslag om vilka en överenskommelse har nåtts mellan medlagstiftarna:

Övergripande och transportrelaterade bestämmelser:

14. Infrastruktur med dubbla användningsområden (civila och militära): För att möjliggöra dubbla – civila och försvarsrelaterade – användningsområden för infrastrukturen i TEN-T:s stomnät eller övergripande nät fastställs i rådets ståndpunkt vid första behandlingen de ytterligare specifika krav för stödberättigande som kommer att gälla vid åtgärder för att anpassa nätet till dubbla – civila och försvarsrelaterade – användningsområden.

15. Stödberättigande åtgärder: Medlagstiftarna har enats om att utvidga de åtgärder som är berättigade till finansiering till ett antal projekt som bland annat kommer att omfatta gränsöverskridande förbindelselänkar och förbindelselänkar som saknas som förtecknas i del III i bilagan, kusthamnar och inlandshamnar i det övergripande nätet samt utomeuropeiska länder och territorier i syfte att förbättra konnektiviteten för perifera och isolerade territorier.
16. Medfinansieringsgrader (transport och energi): Medlagstiftarna har enats om att hålla fast vid principen om att differentiera medfinansieringsgraderna mellan olika typer av åtgärder så att FSE inriktas på de allra viktigaste åtgärderna, särskilt på gränsöverskridande projekt. De högsta medfinansieringsgraderna har höjts till stöd för ett antal åtgärder som särskilt syftar till integrerade förvaltningsstrukturer, såsom samriskföretag, samt synergier. Dessa åtgärder rör bland annat driftskompatibilitet när det gäller sjöfart, inre vattenvägar och järnväg, medan FSE även i fortsättningen kommer att inriktas på gränsöverskridande åtgärder. Dessutom kommer ett särskilt belopp från FSE att användas för att fullborda viktiga gränsöverskridande järnvägsförbindelselänkar som saknas mellan sammanhållningsländerna för att stödja den inre marknadens funktion, och medfinansieringsreglerna för överföringen från Sammanhållningsfonden till FSE kommer att gälla för detta belopp.
17. FSE:s budget: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar de budgetbelopp som stats- och regeringscheferna enades om vid mötet den 17–21 juli 2020. Dessutom har bestämmelserna också anpassats till motsvarande bestämmelser i förordningen om gemensamma bestämmelser när det gäller de medel som överförs från Sammanhållningsfonden.
18. Bestämmelse om ömsesidighet: Medlagstiftarna har enats om att införa en bestämmelse som säkerställer ömsesidigt deltagande för rättsliga enheter som är etablerade i unionen i motsvarande program i tredjeländer som deltar i FSE-programmet.

19. Flera andra bestämmelser har ändrats till följd av rådets övergripande strategi för alla ärenden som rör den fleråriga budgetramen. Dessa gäller särskilt inrättandet av programmet i artikel 1 för perioden 2021–2027 och bestämmelserna om kumulativ och alternativ finansiering. För att säkerställa kontinuitet i tillhandahållandet av stöd på de relevanta politikområdena och möjliggöra genomförandet från och med inledningen av den fleråriga budgetramen 2021–2027 infördes dessutom en bestämmelse om retroaktiv tillämpning från och med den 1 januari 2021.

Bestämmelser om energi:

20. Gränsöverskridande projekt för förnybar energi: I syfte att anslå en viss procentandel av finansieringen till klimatmål höjde rådet det belopp som kan anslås till gränsöverskridande projekt för förnybar energi och föreskrev en eventuell överföring av den kvarvarande delen av sådana anslagna medel till finansieringsmekanismen för förnybar energi, om det faktiska marknadsgenomslaget för gränsöverskridande projekt för förnybar energi är otillräckligt.
21. Tilldelningskriterier och arbetsprogram: Rådet krävde också överensstämmelse med principen om *energieffektivitet först* vid fastställandet av tilldelningskriterier och begärde att man i arbetsprogrammen skulle lägga särskild tonvikt på åtgärder som syftar till att ytterligare integrera den inre marknaden för energi, avskaffa energiisolering och undanröja flaskhalsar i elsammanlänknings.

Digitala bestämmelser:

22. Synergier mellan åtgärder: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen syftar till att maximera synergier mellan de åtgärder som får stöd genom programmet, med hänsyn till de socioekonomiska drivkrafterna i ett visst område och den finansieringsnivå som krävs för att bygga ut den digitala infrastrukturen. Den stöder inte bara konnektivitet enligt den senaste tekniken för socioekonomiska drivkrafter utan siktar också mot att uppnå en omfattande täckning av omgivningen, bland annat hushåll, eftersom det är oekonomiskt att senare fylla luckor i täckningen.

23. Digital infrastruktur: För att säkerställa att FSE även i fortsättningen inriktas på att finansiera infrastruktur kommer enskilda digitala tjänster och tillämpningar, t.ex. tekniker för distribuerade liggare eller artificiell intelligens, inte att omfattas av programmet eftersom de kan hanteras genom andra finansieringsinstrument, såsom programmet för ett digitalt Europa.
24. Territoriell sammanhållning: I syfte att öka den territoriella sammanhållningen i unionen lägger rådet i sin ståndpunkt vid första behandlingen tonvikt på att skapa och, där sådan redan finns, tillhandahålla redundans för stomnätsinfrastruktur som förbinder de yttersta randområdena, öarna, de utomeuropeiska länderna och territorierna via medlemsstaternas territorialvatten och exklusiva ekonomiska zoner.
- I detta avseende syftar rådets ståndpunkt också till att komplettera tillhandahållandet av adekvata anslutningar med terabitkapacitet med europeiska högpresterande datorsystemresurser.
25. Stödberättigade enheter: Förteckningen över stödberättigade enheter har utvidgats till att även omfatta samriskföretag och rättsliga enheter som är etablerade i utomeuropeiska länder och territorier som är associerade till FSE. Dessutom har det lagts till en bestämmelse som säkerställer att rättsliga enheter som är etablerade i tredjeländer som är associerade till programmet, och rättsliga enheter som är etablerade i unionen men som direkt eller indirekt kontrolleras av tredjeländer, och/eller medborgare i tredjeländer, och/eller enheter som är etablerade i tredjeländer, inte är berättigade att delta i alla eller vissa av åtgärderna, av vederbörligen motiverade säkerhetsskäl.

IV. SLUTSATS

26. Rådets ståndpunkt understryker det huvudsakliga syftet med kommissionens förslag och återspeglar fullt ut den kompromiss som med kommissionens stöd nåddes i de informella förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet.

27. Rådet anser därför att dess ståndpunkt vid första behandlingen avspeglar resultatet av förhandlingarna på ett välbalanserat sätt och att förordningen när den har antagits kommer att fortsätta att spela en viktig roll i uppbyggnaden, utvecklingen, moderniseringen och fullbordandet av de transeuropeiska näten inom områdena transport, energi och digitalisering.
-